

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به نشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسایل ایدئولوژیک

تتبع و نگارش : امین الدین « سعیدی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتیزیکی افغان
ومسؤول مرکز فرهنگی حق لاره - جرمنی

استعمال مسوالک در روزه

در میان نعمت‌های الهی ، دهان و دندان از اهمیت خاصی برخوردار است و به طور مستقیم و غیرمستقیم با تمام اعضای بدن ارتباط دارد ، صحت وسلامتی دندانها تاثیر مستقیمی به صحت وسلامتی سایر اعضای بدن داشته اهتمام و توجه به دندانها به مثابه اهتمام و توجه به صحت وسلامتی کل جسم به حساب می‌آید . انسان از بدو خلقت به حفظ وصیانت دندان توجه داشته و انسان‌های اولیه ، همیشه داکتر دندان خود بودند . هدایات دینی نیز با توجه به این نعمت بزرگ ، پیروان خود را به حفظ و مراقبت از آن تشویق کردند . پیامبر اسلام صلی الله علیه وسلم درباره حفظ سلامت این نعمت بزرگ هدایات بیشماری را برای پیروان خویش صادر فرموده است .

تشویق به مسوالک زدن در اسلام

پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است : « **لَوْلَا أَنْ أَشْقَى عَلَى أُمَّتِي لَأَمْرَأُهُم بِالسُّوَالِكِ** مع گل صلاة . پیامبر خدا صلی الله علیه وآل‌ه : اگر ترس از سختگیری بر امتم نبود ، به آنها دستور می‌دادم که با هر نمازی مسوالک زنند .

عنہ صلی الله علیه وآل‌ه - فی وصیتہ لعلیٰ علیه السلام - : علیک بالسوالک عنده گل وضوء . پیامبر خدا صلی الله علیه وآل‌ه در سفارش به علی علیه السلام ، می‌فرماید : بر تو باد به مسوالک زدن با هر وضوی . عنہ صلی الله علیه وآل‌ه - أيضًا - : يا علی ، علیک بالسوالک ، وإن استطعت أن لا تُقْلِ مِنْهُ فافْعَلْ ، فإنَّ كُلَّ صلاةً تُصلِّيها بالسوالک تفضل على التي تُصلِّيها بغير سوالک أربعين يوماً .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآل‌ه همچنین می‌فرماید : ای علی ! بر تو باد به مسوالک زدن ؛ اگر توانستی که از این کار کم نکنی چنین کن ؛ زیرا هر نمازی که با مسوالک زدن بخوانی از چهل روز نمازی که بی‌موالک زدن بگزاری برتر است . عنہ صلی الله علیه وآل‌ه : الوضوء شطر الإيمان ، والسوالك شطر الوضوء .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآل‌ه : وضو ، بخشی از ایمان است و مسوالک زدن بخشی از وضو . عنہ صلی الله علیه وآل‌ه : طَبَّبُوا أَفواهُكُم بِالسُّوَالِكِ ، فَإِنَّهَا طُرُقُ الْقُرْآنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآلہ : دهانهای خود را با مسواك زدن خوشبو کنید ؛ زیرا دهانهای شما گذرگاههای قرآن است
عَنْهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَا زَالَ جَبَرِيلُ يُوصِينِي بِالسَّوَاقِ حَتَّىٰ ظَنِّتُ أَنَّهُ سَيَجْعَلُهُ فَرِيقَةً.
پیامبر خدا صلی الله علیه وآلہ : جبرئیل همواره مرا به مسواك زدن توصیه میکرد ، چنان که گمان کردم به زودی این کار را واجب خواهد کرد .

فواید مسواك :

علماء طبی تحقیقاتی را که در مورد مسواك و فواید آن بعمل آورده میگویند که در مسواك فواید وجود دارد که برخی آن ذیلاً تذکر میابد .

« مسواك، نور چشم را زیاد میکند، بلغم دهن را از بین میبرد و حافظه را قوی میسازد . »
« انسانیکه مسواك میزند، از درد و کندن دندان در امان میباشد . »

استعمال مسواك

مسواك زدن و خلال کردن دندان ها ، از دین ابراهیم علیه السلام برای ما مسلمانان به میراث مانده است . ولی مسواك زدن در دین ابراهیم علیه السلام واجب بوده، ولی در شریعت اسلام ، استعمال مسواك برای روزه دار و غیر روزه دار در تمام اوقات مستحب است و بنابر همین منطق است که استعمال مسواك برای روزه دار، قبل از زوال و بعد از آن بر استناد حديث عامر بن ربیعه «رضی الله عنہ» که در سنن آمده است جایز می باشد : « **رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ مَا لَا أَحْصِيْ يَتَسَوَّكُ وَهُوَ صَانِمٌ** » مسنند احمد (٤٥/٣)، ابوداود (٢٣٦٤)، ترمذی (٧٢٥) «چندین بار که نمی توانم آن ها را بشمارم مرتب می دیدم که پیامبر صلی الله علیه وسلم در حال روزه مسواك می زد .»
در اینجا این صحابی مشخص نکرده است که آیا قبل از زوال ایشان را در حال مسواك دیده است یا بعد از آن، بلکه مطلقاً مسواك زدن ایشان را روایت کرده است. ولی به احتمال غالب ایشان را بعد از زوال دیده چون نماز ظهر و عصر بعد از زوال هستند، و از آن جا که رسول الله صلی الله علیه وسلم مسواك را برای نماز تأکید کرده احتمال می رود که برای نماز ظهر و عصر مسواك می زده است.

ولی آنده از علماء وفقهائی که استعمال مسواك را بعد از زوال مکروه دانسته اند نیز به این حديث استدلال کرده اند:
إِذَا صُنِّفَتْ فَاسْتَأْكُوا أَوَّلَ النَّهَارِ وَلَا تَسْتَأْكُوا آخِرَهُ » بیهقی در الكبرى (٨١٢٠)، هر وقت روزه گرفتید در ابتدای روز مسواك بزنید و در آخر آن مسواك نزنید.

اگرچه برخی از علماء علم حديث بر ضعیف بودن حديث حکم میکنند . ولی استدلال شان ضعیف می باشد. اینان همچنین از گفتار پیامبر صلی الله علیه وسلم استدلال می کنند که فرموده است: «**الْخُلُوفُ فِيمَا الصَّائِمُ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمُسْكِ**» (متقد علیه)، یعنی: «بوی دهان روزه دار نزد الله تعالى از بوی مشک خوشبوتر است».

روش استدلال این ها بدین صورت است که چون مسواك بوی دهان را تغییر می دهد، از زدن مسواك خود داری نمود. این توجیه دقیق نمی باشد ، زیرا مسواك بوی مخصوصی را که در اثر روزه به وجود می آید از بین نمی برد، زیرا بوی دهان در اثر عدم رعایت بهداشت دهان و دندان نیست، بلکه نشأت گرفته از معده می باشد، و با خالی بودن معده از خوارک بد بویی از دهان خارج می شود و این بو از نظر مردم ناپسند است ولی از نظر خداوند بسیار دوست داشتنی و پسندیده است. پس مسواك بوی دهان روزه دار را از بین نمی برد بلکه صرفاً دندان ها را تمیز نموده و بد بویی دندانها را از بین نمی برد نه بویی را که از معده بیرون می آید.

اگر در وقت مسواک زدن وغیر مسواک کردن دهن خون شود ، واین خون بالعاب دهن از حلق پاشین رود ، اما مقدار آن از لعاب دهن کمتر بوده وطعم آن در حلق احساس نشود روزه رانی شکند.

پایان